

Kopsavilkums
Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai
2014.-2020. gadam
īstenošanas ziņojumam par 2022. gadu

2022. gadā tika turpināta Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020. gadam (turpmāk – ZRP) ieviešanai izstrādātās normatīvo aktu bāzes pilnveidošana. Tika veikta atbalsta piešķiršanas nosacījumu aktualizācija, lai nodrošinātu pieejamā publiskā finansējuma efektīvu piesaisti šādos pasākumos: “Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju īstenošana” un “Uzglabāšanas atbalsts”.

Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (turpmāk - EJZF) ietvaros tika izsludinātas 9 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas (tai skaitā nepārtrauktās kārtas) ar kopējo publisko finansējumu 12,4 milj. EUR tajos ZRP pasākumos, kuros bija pieejams publiskais finansējums. Arī visām zivsaimniecības vietējās rīcības grupām bija atvērtas kārtas, kuru ietvaros norisinājās aktīva projektu iesniegumu sniegšana.

Atbalsta pretendentu aktivitāte 2022. gadā kopumā bijusi ievērojama, par ko liecina saņemtie 169 projektu iesniegumi par kopējo publisko finansējumu 14,8 milj. EUR. Veicot projektu iesniegumu izvērtēšanu, 2022. gadā tika apstiprināti 115 projektu iesniegumi par publisko finansējumu 8,9 milj. EUR, bet apmaksāti pilnībā vai daļēji 217 projekti ar publisko finansējumu 19,3 milj. EUR.

Ieviešot ZRP, līdz 2022. gada beigām projektu īstenošanai saistības uzņemtas 94,2% apmērā, bet izmaksāts finansējums ir 64,5% apmērā no pieejamā publiskā finansējuma. Lielākais īpatsvars uzņemtajās saistībās ir 1.Savienības prioritātē “Veicināt videi ilgtspējīgu, resursu ziņā efektīvu, inovatīvu, konkurētspējīgu un uz zināšanām balstītu zvejniecību” – 96,3% un 3.Savienības prioritātē “Sekmēt KZP īstenošanu” – 100% apmērā no prioritātei pieejamā publiskā finansējuma. Kopējais ZRP pilnībā īstenoto projektu skaits – 987. Lielākais līdz 2022.g. beigām pilnībā īstenoto projektu skaits ir SP1 – 515 projekti un 4.Savienības prioritātē “Palielināt nodarbinātību un teritoriālo kohēziju” – 254 projekti.

Zvejnieku vajadzībām zvejas ostās 2022.gadā tika turpināta 7 apstiprināto projektu īstenošana, savukārt visā plānošanas periodā veiktas investīcijas 9 zvejas ostās, lai uzturētu izkrauto zivju augstu kvalitāti, nodrošinātu nepieciešamos zvejas kontroles pasākumus, fosilo energoresursu vietā izmantotu atjaunojamus energoresursus. Zinātniskās institūcijas sadarbībā ar zvejniekiem ir īstenojušas un strādā pie 14 projektiem, piemēram, lai izstrādātu neironu tīklos balstītus moduļu tipa robotus roku darba aizstāšanai zivju apstrādē, automatiskās reņģu un brētliņu grupēšanas un fiksācijas loģistikas sistēmas zivju kūpināšanai un turpinātu zivju apstrādes biotehnoloģiju studiju un pētniecības centra izveidi. Piekrastes zvejnieki saņēmuši kompensācijas nozvejas zaudējumiem, kurus radījuši roņi.

Akvakultūrā īstenoto projektu rezultātā līdz 2022.g. beigām akvakultūras produkcijas ražošanas apjoms ir palielinājies par 686 t un radītas 22 darba vietas. Zinātniskās institūcijas sadarbībā ar akvakultūras nozari darbojas pie 6 inovāciju projektiem, piemēram, izstrādājot hibrīdās intelektuālo akustiski-optisko sistēmu nemedijamo un migrējošo putnu sugu nodarīto postījumu samazināšanai, veicot bezpilotu tehnoloģijās balstītas zivjēdāju atbaidīšanas sistēmas ekonomiskā pamatojuma pielietojuma

efektivitātes pētījumu, kā arī nacionālas nozīmes inovāciju infrastruktūras centra akvakultūrā izveides. 29 dīkšsaimniecības saņem atbalstu akvakultūras produkcijas audzēšanai, ievērojot paaugstinātas vides prasības.

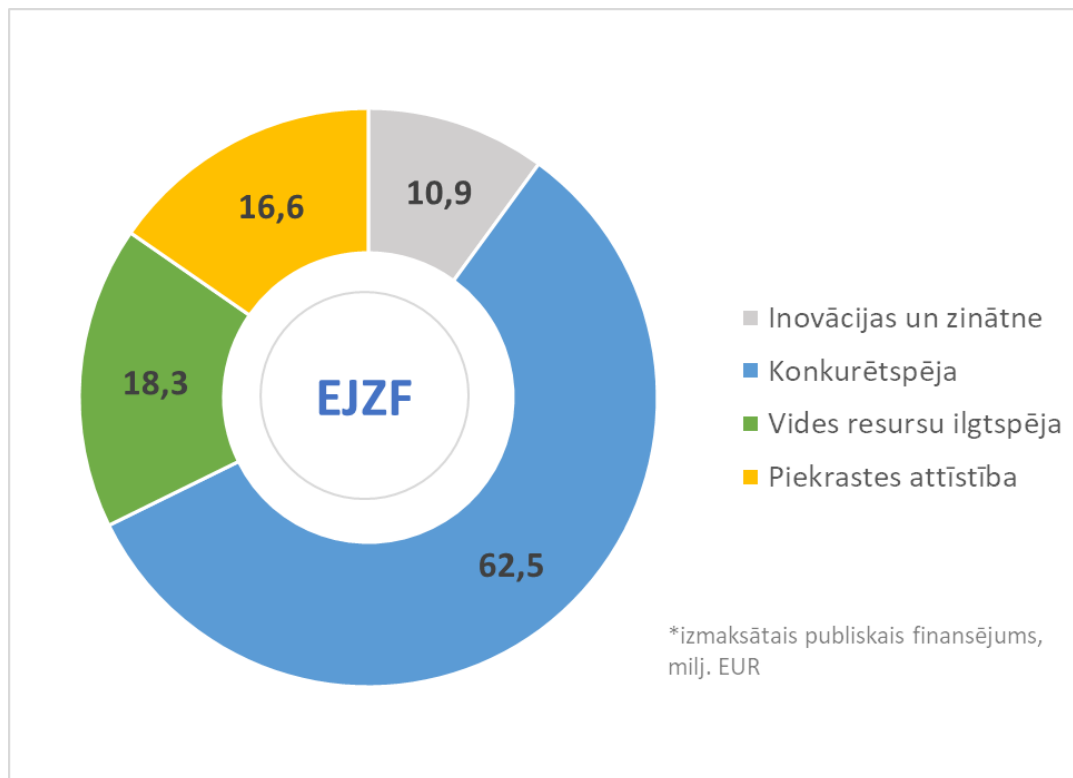
Investīcijas ar mērķi pievienot vērtību zivju produktiem, radīt augstas kvalitātes produktus, kā arī izmantot ražošanas procesos atjaunojamus energoresursus veiktas 35,64% zvejas un akvakultūras produktu apstrādes uzņēmumu.

Savukārt Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju ietvaros veiktas investīcijas vērtības pievienošanai zivsaimniecības produktiem, dažādojot darbības piekrastē dažādās ekonomikas jomās, sekmēta vides resursu izmantošana un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana. Projektu ietvaros ir plānots radīt 236 jaunas darbavietas. Projektos plānotās darba vietas atbalsta saņēmējiem ir jārada ne vēlāk kā trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas.

Atbalsts sniegts valsts funkciju nodrošināšanai zvejas kontroles un zivsaimniecības datu vākšanas jomās, kā arī integrētās jūrlietu politikas īstenošanai.

1.Savienības prioritātē “Veicināt videi ilgtspējīgu, resursu ziņā efektīvu, inovatīvu, konkurētspējīgu un uz zināšanām balstītu zvejniecību” darbības rezultātu satvara 2023.g. mērķa finanšu rādītājs līdz 2022.g. beigām ir sasniegts 81,4%, un projektu skaita mērķa rādītājs 100%. 2.Savienības prioritātē “Veicināt videi ilgtspējīgu, resursu ziņā efektīvu, inovatīvu, konkurētspējīgu un uz zināšanām balstītu akvakultūru” 2023.g. mērķa finanšu rādītājs 2022.g. ir sasniegts 71,5% apmērā un projektu skaita mērķa rādītāji sasniegta 100%. 3.Savienības prioritātē “Sasmērēt KZP īstenošanu” 2023.g. mērķa finanšu rādītājs 2022.g. ir sasniegts 75,4% apmērā un projektu skaita mērķa rādītājs kontroles pasākumā sasniegts 190% un datu vākšanas pasākumā 150% apmērā. 4.Savienības prioritātē “Palielināt nodarbinātību un teritoriālo kohēziju” 2023.g. mērķa finanšu rādītājs 2022. g. ir sasniegts 66,2% apmērā un vietējo attīstības stratēģiju skaita mērķa rādītājs 86% apmērā. 5. Savienības prioritātē “Veicināt tirdzniecību un apstrādi” 2023.g. mērķa finanšu rādītājs 2022.g. ir sasniegts 35% apmērā un projektu skaita mērķa rādītājs 114% apmērā. 6. Savienības prioritātē “Veicināt integrētās jūrlietu politikas īstenošanu” 2023.g. mērķa finanšu rādītājs līdz 2022.g. beigām ir sasniegts 100% apmērā, kā arī projektu skaita mērķa rādītāja (1 projekts) sasniegšana ir 100%.

Vadošā iestāde sadarbībā ar sociālajiem un ekonomiskajiem partneriem, jo īpaši Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē, izvērtējot atlikušā finansējuma efektīvas izmantošanas iespējas, lai plānošanas perioda noslēguma fāzē maksimāli koncentrētu publiskā finansējuma atlikumu atsevišķu pasākumu īstenošanai, kuriem zivsaimniecības produktu ražošanas ķēdes ietvaros būtu lielāks pienesums nozares atjaunošanās spējai un izturētspējai, 2022.g. otrajā pusē rosināja veikt grozījumus ZRP. Vienlaikus ZRP grozījumi tika rosināti ņemot vērā izmaiņas EJZF Regulā Nr. 508/2014, kas paredzēja īpašus pasākumus, lai mazinātu Krievijas izraisītā kara Ukrainā izraisīto tirgus traucējumu ietekmi uz zvejas un akvakultūras produktu piegādes ķēdi. Krievijas izraisītais karš Ukrainā zivsaimniecībā līdzīgi kā citur ekonomikā radīja būtiskus tirgus traucējumus, tādēļ tika nodrošināts atbalsts tirgus veicināšanas un zvejas produktu uzglabāšanas pasākumu īstenošanai.

Attēls. Līdz 2022.gada beigām izmaksātā publiskā finansējuma sadalījums

Virzībā uz 2023.gadam izvirzīto mērķu sasniegšanu, Vadošā iestāde, balstoties uz rūpīgu informācijas analīzi, saziņā ar partneriem veiks nepieciešamos grozījumus nacionālajos normatīvajos aktos, izsludinās regulāras projektu iesniegumu iesniegšanas kārtas pasākumos, kā arī nepieciešamības gadījumā rosinās finansējuma pārdali starp pasākumiem.